

Pernando dala-ta

Aurtengo urte onetan Pernando Amezketarra jaio zeneko berreun urteak ospatzen ditugunez, JAKIN-ekoek ez dugu ixilik egoteko gogorik. Izan ere, ez dute gaur etxe askotan gurean daukagun bezelako prendarik edukiko.

Bai, ba. Artikulu onen siñatzailea, Amezketakoa dugu, eta ain zuzen ere, Pernando-tarretakoa. Bi adar ditu Pernandoren arbolak, eta bi oietako baten akatza dugu au, bosgarren belauneko, alegia.

Orregatik, Pernandogandik datorkio artikulu onen egilleari bigarren apellidua: Bengoetxea. Beraz, amaren partetik dugu Pernandoren seme.

Pernandotarra denik-edo antz ematen zaion? Erantzun bakarra: Prailletan ez dago Pernandokeririk egiteko aukerarik.

Eta, amaitzeko. Berak diona Pernandorik izan ez dela diotenez— "Ura izan ez balitz, ni ere ez nintzan izango..."

Pernando Amezketarra dala-ta hamaika lantxo argitaratuko dira noski aurten. Izan ere, guziz herrikoia, jende artekoa izandu zen gure Pernando. Askok beharbada, urrun xamar ikusten dute. Egia, berreun urte ba-dira jaio zala, aurten hain zuzen ere.

Baiña, berez, ondo jende artekoa izan da, ta oraindik ere bixibixi dago herriaren buruan.

Amezketar amona bati hala entzuna diot aspaldi: "Bai, Pernandok irabazlegea bere barruan zemakian ondo ere; askok lanean kastatu

behar dutena, harrek etzeukan ikasi behar haundirik. Lixto jaio horratio!"

Amezketan bertan ta amezketarren artean arkitu izan dut Pernandoganako harrera kaxkarrena. Nere bizitzaren puskarik haundiena, Amezketatik kanpo egin dut, egia. Ta hain zuzen, Bizkaia-n ez hainbeste, baiña Guipuzkoa-n asko iztimatzen da Fernando.

Jakifia, gehienetan bere hixtorio ta kontuzaharrak osatu dute herriak buruan duan Pernandoren figura-moldea. Horregatik nunbait oso txistoso ta hixtoriodun arkitzen da bere kontzetua.

Benetan, nolana ere ezta egiten horrelako gizon baten ideia. Nahi ta nahi ez, Fernando bati horrenbeste prenda jantzi dizkiotenerako, tronko-gerri haundia izan behar zuan; maramara ta itxumustuan etzaio edozeifia eransten horrelako kontu-sorta.

Baifia puntu honetan, gustatzen etzaidan gauzatxo bat argitu nahi nuke.

Zenbait periodikuetan irakurri dut, "Quevedo vasco" edo horrelakotsu bat dela gure Fernando. Etzait gustatzen, egia esan. Edo Quevedo-ren kontzetua ondo eldu gabe daukat —ta hala izatea nahi nuke— edo Fernando Quevedo-rekin neurtzen dutenak ez daukate bi kontzetuak garbi. Beste aldetik

kontuan izan behar da bai, konparazio mota gehienak adarraren puntaren punteko hostroan dutela konparamendu.

Etzaidala gustatzen nion, ta izan ere, berdekeri bat hifiori erantsi behar zaionean, Quevedo-ri pehatzen zaio, beharbada gaztelerak berdekeri gehiago duelako. Jainkoak Euskaldunori heman beharreko berde ta muzker guzia gure barrutietan agortu zuan nunbait ta, Berari eskerrak heman behar diozkagu, gutxi gelditu zaigu alperrik kastatze-ko.

Ta hain zuzen ba, gure Fernando etzan asko famatu bere berdekeri berritsuetatik, ta "Quevedo vasco" horrek, eztakit ba... muzkertxu edo uzten du, halako "enplasto ferde" bat hematen dio Fernando-ren figurari.

Izan ere, ez da ezagutzen euskaldunen artean berde tonuak fama hemandako bertsolaririk. Bertsolariak, jende aurrean mintzo denean, ez dizu sekula santan mingaifnik askatuko alderdi hortako gehiegikeri bat botatzeko, bere aurreko populua pixu baita. Ta Fernando bertsolaria gendun gero izan du ere! Hauxe bai satisfazio osoz irakurri dudala: alegia, gure A. Antonio Zavalak dionez, ezagutzen ditugun bertsolari osotuetako zaharrena dela gure Fernando. Hone txek bai heman zidala poza ta sal-togura. Hifior sifnistekotan gure A.

Zavala sifistu dezakegu pontu honetan, ondo ixturiatutakoa baita bera.

Dana dela, beharrezkoa genduke aurtengo honetan Pernandoren bizitz ta egiteak —milagro koloreko guziak—, ta batez ere bertsoak, ta hobe bere gaian idatzi dana ere, liburu batean argitaratzea. Pernandok ez luke homenaje hoberik jasoko ta behin salgai agertu ezker, ez litzake seguruasko argitalpena

hautsartean galduko.

Hemen, JAKIN-en argitaratuko dut, Jainkoa lagun, urte azkenerako lantxo bat gure Pernandoren aldetik jakin dezakeguna agertuaz. Asmoa behintzat hala dut. Ahalez ez al naiz flakiatuko.

Ta ea ba bakoitzak bere moldean, guziok alai ta pozik —Pernandok nahi duan era hauxe noski— ospatzen dugun bere jaiotzako berreunurtea.